

Sygn. akt V ACa 597/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 kwietnia 2023 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie V Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia SA Ewa Kaniok

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 5 kwietnia 2023 r.

sprawy z powództwa K. K., D. K., I. K.

przeciwko (...) Bank (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego Warszawa#Praga w Warszawie

z dnia 8 października 2021 r., sygn. akt II C 1612/19

orzeka:

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) w punkcie 1 (pierwszym) oddala powództwo,

b) w punkcie 2 (drugim) zasądza od powodów K. K., D. K., I. K. na rzecz pozwanego (...) Bank (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 5.417 (pięć tysięcy czterysta siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

c) w punkcie 3 (trzecim) nieuiszczoną opłatę od pozwu przejmuje na rachunek Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego Warszawa#P. w W.;

2. zasądza od powodów K. K., D. K., I. K. na rzecz pozwanego (...) Bank (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 6.050 (sześć tysięcy pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

SSA Ewa Kaniok

sygn. akt V ACa 597/22

UZASADNIENIE

Pozwem skierowanym przeciwko (...) Bank (...) SA w W., I. K., D. K. i K. K. wystąpili z żądaniem: pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego wystawionego przez (...) Bank (...) Spółka Akcyjna (czyli poprzednika prawnego pozwanego) o nr (...) z dnia 25 maja 2015 roku, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem referendarza Sądu Rejonowego w Wołominie z dnia 17 sierpnia 2015 roku (I Co 2450/15) w stosunku do nich w całości; zasądzenia od (...) Bank (...) S.A. solidarnie na rzecz powodów zwrotu kosztów procesu.

Pozwany zażądał oddalenia powództwa oraz zasądzenia od powodów solidarnie zwrotu kosztów procesu.

Wyrokiem z dnia 8 października 2021 r. Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie w punkcie pierwszym pozbawił wykonalności bankowy tytuł egzekucyjny numer (...) wystawiony w dniu 25 maja 2015r przez (...) Bank (...) SA w W. przeciwko dłużnikom solidarnym D. K., K. K. i I. K. - spadkobiercom S. K. i zaopatrzonej w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 17 sierpnia 2015r referendarza sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wołominie w sprawie I Co 2450/15, w całości; w punkcie drugim zasądził od (...) Bank (...) S.A. w W. solidarnie na rzecz K. K., D. K. i I. K. kwotę 5 451 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego; w punkcie trzecim nakazał pobrać od (...) S.A. w W. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego Warszawa - Praga w Warszawie kwotę 5 085 zł tytułem opłaty od pozwu.

Z ustaleń faktycznych jakie legły u podstaw tego rozstrzygnięcia wynika, że 4 lipca 2007 roku poprzednik prawny powodów, S. K. zawarł umowę obrotowego kredytu firmowego o nr (...) z (...) Spółka Akcyjna Oddział w Polsce z siedzibą w W.. S. K. prowadził przedsiębiorstwo transportowe. Kredyt miał być spłacany w równych ratach kapitałowo-odsetkowych lub odsetkowych płatnych w miesięcznych okresach. Oprocentowanie kredytu na dzień sporządzenia umowy wynosiło 9,75%. Do kosztów związanych z kredytem zaliczały się: prowizja, liczona od kwoty udzielonego kredytu, pozostałe prowizje i opłaty określone w Tabeli Opłat i Prowizji dla Małych Firm oraz odsetki od wykorzystanego kredytu.

Integralną częścią umowy był załącznik „Oświadczenie o poddaniu się egzekucji”, które zostało podpisane przez S. K.. Podpisana została zgoda na wystawienie przez bank bankowego tytułu egzekucyjnego do kwoty 240 000 zł, w przypadku niewywiązania się ze zobowiązań.

Wobec niewywiązania się z umowy i powstania zaległości w spłacie kredytu, w dniu 25 sierpnia 2011 roku S. K. wraz z pozwanym bankiem zawarł porozumienie o restrukturyzacji kredytu udzielonego na podstawie umowy obrotowego kredytu firmowego o nr (...) z dnia 4 lipca 2007 roku. W porozumieniu wskazano, że kredytobiorca posiadał zadłużenie w kwocie 93 184,25 zł na dzień 19 sierpnia 2011 roku. W porozumieniu również znalazło się oświadczenie o poddaniu się egzekucji.

W wyniku przejęcia (...) Bank (...) S.A. stał się następcą (...) Bank (...) S.A., który to uprzednio stał się następcą (...) Spółka Akcyjna Oddział w Polsce z siedzibą w W., z którym S. K. zawarł umowę o kredyt.

W związku z brakiem spłaty kredytu, co było wynikiem śmierci S. K. w dniu 26 sierpnia 2012 roku pozwany bank dnia 25 maja 2015 roku wystawił bankowy tytuł egzekucyjny o nr (...). W treści tytułu egzekucyjnego jako dłużnicy zostali wskazani następcy prawni zmarłego dłużnika. W dniu 2 czerwca 2015 roku pozwany wystąpił do Sądu, celem nadania bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności.

Referendarz sądowy przy Sądzie Rejonowym w Wołominie postanowieniem z dnia 17 sierpnia 2015 roku nadał bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności przeciwko powodom jako dłużnikom solidarnym.

15 kwietnia 2016 roku komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Wołominie, P. B. zawiadomił powodów o wszczęciu egzekucji na podstawie przedmiotowego tytułu, w którym wskazał należność główną w kwocie 91 474,21 zł, odsetki do 15 kwietnia 2016 roku w kwocie 15 961,62 zł, poza tym koszty procesu, zastępstwa w egzekucji, opłatę egzekucyjną, podatek VAT oraz wydatki gotówkowe.

23 lutego 2017 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Wołominie, P. B. w sprawie z wniosku (...) Bank (...) S.A. zawiadomił dłużników o wszczęciu egzekucji z nieruchomości położonej przy ul. (...) w Z., a następnie 8 września 2017 roku o terminie opisu i oszacowaniu nieruchomości położonej przy ul. (...) w Z., w której zamieszkiwali spadkobiercy dłużnika S. K..

W toku postępowania egzekucyjne na rzecz wierzyciela komornik nie wyegzekwował kwot objętych tytułem wykonawczym – przekazane środki zostały zaksięgowane na poczet kosztów postępowania egzekucyjnego (tabela egzekwowanych należności dopięta do akt spraw Km297/16).

Powodowie pismem z dnia 8 marca 2021 roku zakwestionowali dokumenty przedstawione i załączone przez stronę pozwaną, żądając przedłożenia ich oryginałów. Pozwany nie przedstawił żądanych przez powodów dokumentów, w związku z czym przedstawione przez niego odpisy nie mogły stanowić podstawy ustaleń faktycznych w sprawie.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy wskazał, że powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd przywołał treść art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. Bankowy tytuł egzekucyjny zaopatrzony był w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 17 sierpnia 2015 roku. Egzekucja z majątku powodów rozpoczęła się 15 kwietnia 2016 roku. Egzekwowana należność główna opiewała na kwotę 91 474,21 zł.

Strona powodowa zakwestionowała złożone przez wierzyciela odpisy dokumentów będące podstawą zarówno do nadania klauzuli wykonalności, sam tytuł egzekucyjny, a wreszcie dokumenty mające wykazać wysokość zobowiązania ich poprzednika prawnego oraz harmonogramy wysokości spłat.

Sąd przytoczył treść art. 96 ust. 1 i art. 97 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - prawo bankowe i podał, że Trybunał Konstytucyjny uznał art. 96 ust. 1 i art. 97 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - prawo bankowe za niezgodne z art. 32 ust. 1 Konstytucji.

Uprawnienie do wytwarzania bankowych tytułów egzekucyjnych stanowiło przywilej banków. Tytuł taki był objęty wyłącznie formalną kontrolą sądu w toku postępowania o nadanie klauzuli wykonalności. Brak merytorycznej kontroli w ramach postępowania rozpoznawczego przyspieszał uzyskanie tytułu wykonawczego, ale zarazem pozostawiał dłużnika wobec konieczności zwalczania takiego tytułu w drodze oddzielnego powództwa.

W ocenie Sądu Okręgowego zgodzić należy się z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy, że możliwym jest wystawienie przez bank bankowego tytułu egzekucyjnego przeciwko spadkobiercom dłużnika banku (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2014, III CZP 72/14). Tym samym zarzut powodów dotyczący naruszenia przez bank przepisów będących podstawą wystawienia tytułu egzekucyjnego nie był skuteczny.

Niezależnie od tego, to na pozwanym ciążył obowiązek udowodnienia zarówno zasady swojego roszczenia, jak i jej wysokości. Wyciąg z ksiąg bankowych może stanowić środek dowodowy w postępowaniu cywilnym jako dokument prywatny, pozbawiony jest jednak domniemania autentyczności i prawdziwości dokumentu urzędowego według art. 244 § 1 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 2020 roku, II CZ 11/20).

Pozwany nie udowodnił ani wysokości zobowiązania, ani wymagalności żądanej wierzytelności. Przedstawione tabele, wykazy nie są dowodem, który można przyjąć na okoliczność kwot udostępnionych dłużnikowi, terminu ich wypłaty, wysokości należnego oprocentowania. Zawarte przez bank i pierwotnego dłużnika porozumienie (k. 121) potwierdzające wysokość zadłużenia, nie pozwala skontrolować przez Sąd, czy prawidłowym było naliczenie poszczególnych kwot i tytułów. Umowa obrotowego kredytu firmowego (k. 111) dowodzi jedynie zawarcia kontraktu, ale nie pozwala ustalić jaka rzeczywiście kwota została kredytobiorcy udostępniona, jaka została spłacona, jak była oprocentowana i czy doszło do skutecznego wypowiedzenia umowy. Na przedstawionym harmonogramie spłat (k. 115) nie widnieje podpis dłużnika. Nie ma również dowodu jakie środki i kiedy zostały uruchomione. Przedstawiony dokument (k. 128) dotyczy następczo zawartego porozumienia o restrukturyzacji. Nie można prześledzić poprawności ujawnionych w jego treści danych w oparciu o rzeczywiście dokonane przepływy środków finansowych. To samo dotyczy kolejnych wydruków nazwanych harmonogramami (k. 129 -130). Ponadto, strona pozwana na dokumentach załączonych do akt postępowania poświadcza za zgodność z odpisem, a nie oryginałem. Takiej formy k.p.c. nie przewiduje. Strona pozwana nie przedstawiła także oryginałów dokumentów, których zażądali powodowie, zgodnie z art. 129 § 1 k.p.c. Załączony regulamin kredytowania przedsiębiorców w (...), obowiązujący od 2010 roku również nie może stanowić dokumentu, w oparciu o który można byłoby dokonać ustaleń w toku postępowania rozpoznawczego.

Z tych względów Sąd doszedł do przekonania, że pozwany nie wykazał wysokości zobowiązania.

Z uwagi na wynik procesu Sąd postanowił obciążyć pozwanego kosztami procesu.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany zaskarżając wyrok w całości i zarzucił:

I. naruszenie przepisów prawa materialnego:

1. art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. poprzez jego błędne zastosowanie i uwzględnienie powództwa o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci Bankowego Tytułu Egzekucyjnego nr (...) wystawionego w dniu 25 maja 2015 roku przez (...) Bank (...) S.A, opatrzonego klauzulą wykonalności na mocy postanowienia Referendarza sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wołominie z dnia 17 sierpnia 2015 roku w sprawie o sygn. akt I Co 2450/15, podczas gdy Pozwany wykazał istnienie, wysokość i wymagalność roszczenia objętego tytułem wykonawczym, a strona powodowa nie wykazała okoliczności przeciwnych.

II. naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na treść wydanego wyroku, a to:

1. art. 233 § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 235² §2 k.p.c. zw. z art. 205¹² §2 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. poprzez niewszzechstronną i wybiórczą ocenę materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i pominięcie w tej ocenie okoliczności wynikających z dowodów w postaci kserokopii Porozumienia z dnia 25 sierpnia 2011 roku o restrukturyzacji kredytu udzielonego na podstawie Umowy Obrotowego Kredytu Firmowego nr (...) z dnia 4 lipca 2007 roku wraz z Oświadczeniem Dłużnika Rzeczowego podpisanym przez I. K. w dniu 30 sierpnia 2011 roku i Oświadczeniem o poddaniu się egzekucji podpisanym przez S. K. w dniu 30 sierpnia 2011 roku, pomimo tego, iż Sąd nie wydał postanowienia o pominięciu tych dowodów, w konsekwencji czego Sąd I instancji nieprawidłowo ustalił, że Wierzyciel nie wykazał istnienia, wysokości i wymagalności roszczenia objętego tytułem wykonawczym, podczas gdy ww. okoliczności zostały wykazane przez Pozwanego, co winno skutkować oddaleniem powództwa;

2. 233 §1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 129 § 2 i 4 k.p.c. poprzez niezasadne uznanie, że Pozwany nie przedstawił oryginałów dokumentów, których zażądali Powodowie, podczas gdy wraz z pismem procesowym z dnia 19 kwietnia 2021 roku Pozwany złożył poświadczone za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie radcę prawnego odpisy:

a. Umowy Obrotowego Kredytu Firmowego nr (...) z dnia 4 lipca 2007 roku wraz z wydrukiem Regulaminu kredytowania przedsiębiorców w (...), stanowiącym Załącznik nr 3 do Zarządzenia nr (...) z dnia 4.12.2006 r.

b. Harmonogramu spłat do Umowy Obrotowego Kredytu Firmowego nr (...) z dnia 4 lipca 2007 roku,

c. Historii spłaty kredytu do Obrotowego Kredytu Firmowego nr (...) z dnia 4 lipca 2007 roku,

d. Harmonogramu spłat do Porozumienia z dnia 25 sierpnia 2011 roku o restrukturyzacji kredytu udzielonego na podstawie Umowy Obrotowego Kredytu Firmowego nr (...) z dnia 4 lipca 2007 roku,

e. Historii spłaty kredytu Porozumienia z dnia 25 sierpnia 2011 roku o restrukturyzacji kredytu udzielonego na podstawie Umowy Obrotowego Kredytu Firmowego nr (...) z dnia 4 lipca 2007 roku,

zaś Sąd I instancji nie zażądał od strony pozwanej przedłożenia oryginałów ww. dokumentów, wobec czego stanowiły one pełnoprawny materiał dowodowy, powołany na fakt treści łączącego Strony stosunku prawnego, warunków spłaty udzielonego kredytu oraz przesłanek rozwiązania Umowy, ustalonego przez strony sposobu spłaty zobowiązania, wysokości poszczególnych rat, w tym wysokości części kapitałowej i odsetkowej poszczególnych rat, wysokości wpłat dokonanych przez Kredytobiorcę na poczet kredytu, terminów dokonania tychże wpłat oraz sposobu ich zachowywania na poszczególne składniki zadłużenia, a wobec pominięcia tychże dowodów przez Sąd I instancji, niezasadnie uznano, iż Pozwany nie wykazał istnienia, wysokości i wymagalności roszczenia objętego tytułem wykonawczym,

3. art. 227 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c., art. 232 k.p.c. art. 308 k.p.c. oraz art. 245 k.p.c. i art. 253 k.p.c., polegającego na dowolnej, sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego i wskazaniem wiedzy, ocenie materiału

dowodowego, przejawiającej się w pominięciu kopii i wydruków dokumentów złożonych do akt sprawy, tj. Regulaminu kredytowania przedsiębiorców w (...) stanowiącego Załącznik nr 3 do Zarządzenia nr (...) z dnia 4.12.2006 r, Porozumienia z dnia 25 sierpnia 2011 roku o restrukturyzacji kredytu udzielonego na podstawie Umowy Obrotowego Kredytu Firmowego nr (...) z dnia 4 lipca 2007 roku wraz z Regulaminem kredytowania przedsiębiorców w (...) obowiązującym od dnia 12.05.2010 r, Oświadczeniem dłużnika rzeczowego, Załącznikiem do Porozumienia o restrukturyzacji i potwierdzeniem zawarcia porozumienia o restrukturyzacji a także odmowie dania wiary ww. dowodom, jako dowodom potwierdzającym istnienie i wysokość roszczenia objętego tytułem wykonawczy, a w konsekwencji na błędnym uznaniu, że Pozwany nie wykazał okoliczności istotnych dla sprawy,

4. art. 227 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c., art. 232 k.p.c. art. 308 k.p.c. oraz art. 245 k.p.c. i art. 253 k.p.c, w związku dowolną, sprzeczną z zasadami doświadczenia życiowego i wskazaniem wiedzy, oceną materiału dowodowego, przejawiającą się w pominięciu dowodu z wydruku Regulaminu kredytowania przedsiębiorców w (...) stanowiącego Załącznik nr 3 do Zarządzenia nr (...) z dnia 4.12.2006 r oraz Regulaminu kredytowania przedsiębiorców w (...) obowiązującego od dnia 12.05.2010 r. oraz w odmowie dania wiary ww. dowodom, jako dowodom potwierdzającym wymagalność dochodzonego pozwem roszczenia;

5. art. 224 § 1 k.p.c. przez zamknięcie rozprawy bez przeprowadzenia wnioskowanego dowodu z wniosku o wpis na rzecz (...) S.A. Spółka Akcyjna Oddział w Polsce hipoteki umownej do kwoty 187000,00 zł na nieruchomości, dla której Sąd Rejonowy w Wołominie prowadzi księgę wieczystą o numerze KW (...) wraz z załącznikami, zalegającego w Sądzie Rejonowym w Wołominie w aktach ww. księgi wieczystej i bez wydania postanowienia o oddaleniu wnioskowanego dowodu albo o jego pominięciu, co jest sprzeczne również z art. 236 k.p.c. i art. 240 § 1 k.p.c. oraz z art. 235 §2 k.p.c. zw. z art. 205¹² §2 k.p.c., zaś nierozpoznanie powyższego wniosku dowodowego i w konsekwencji nieprzeprowadzenie tego dowodu pozbawiło stronę pozwaną możliwości obrony jej praw i konfrontacji prawdziwości zeznań złożonych przez I. K. z treścią jej pisemnych oświadczeń znajdujących się w aktach księgi wieczystej;

6. art. 232 k.p.c. w zw. z art. 3 k.p.c. i art. 6 k.c. przez przyjęcie, że Pozwany powinien składać dalsze wnioski dowodowe, w sytuacji gdy przedłożył dowody na potwierdzenie istnienia roszczenia, jego wysokości i wymagalności, które strona powodowa jedynie gołosłownie zakwestionowała pod względem formalno - prawnym, nie przedstawiając własnej wersji zdarzeń oraz nie podejmując żadnej inicjatywy dowodowej, a to na niej powinna spoczywać inicjatywa dowodowa na potwierdzenie nieistnienia wymagalnego zadłużenia;

7. 233 §1 k.p.c. poprzez niezasadne uznanie, że przedłożone przez Pozwanego dowody potwierdzające wysokość zadłużenia, nie pozwalają skontrolować przez Sąd, czy prawidłowym było naliczenie poszczególnych kwot i tytułów, podczas gdy Kredytodawca uznał kwotę zadłużenia wskazaną w Porozumieniu, a następnie przystąpił do jego spłaty na warunkach przewidzianych w tymże Porozumieniu, co potwierdza uruchomienie kredytu zgodnie z Porozumieniem, wysokość rat, terminy ich zapłaty, a także terminy i wysokość wpłat dokonanych przez Kredytobiorcę, zaś dowody te nie zostały podważone przez stronę powodową.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie zwrotu kosztów postępowania przed sądem I instancji według norm przepisanych; ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozstrzygnięcia Sądowi I instancji, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego, zasądzenie zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego wedle norm przepisanych.

Powodowie wnieśli o oddalenie apelacji w całości oraz zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja jest uzasadniona i pociąga za sobą zmianę zaskarżonego wyroku na podstawie art. 386 par. 1 k.p.c.

Ustalenie sądu I instancji, iż pozwany nie wykazał wysokości zobowiązania jest błędne.

Rację ma apelujący, że do akt złożona została umowa obrotowego kredytu firmowego nr (...) z dnia 4.07.2007r., potwierdzona za zgodność z oryginałem (k.369- 371). Sąd Apelacyjny ustalił, że na mocy tej umowy poprzednik prawny pozwanego (...) S.A. udzielił S. K. prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą P.H.U. (...) K. S. kredytu w wysokości określonej przez Bank w Potwierdzeniu uruchomienia kredytu firmowego na finansowanie bieżącej działalności kredytobiorcy. Na zaciągnięcie w/w zobowiązania powódka I. K. wyraziła pisemną zgodę (k.371 pisemna zgoda potwierdzona za zgodność z oryginałem).

Do akt złożono także harmonogram spłat wskazujący wysokość raty, datę płatności, wysokość kapitału i odsetek, potwierdzony za zgodność z oryginałem (k.379-380). Wynika z niego, że gdyby wpłaty dokonywane były w terminach i wysokości przewidzianej harmonogramem, na dzień 9.09.2011r. do spłaty pozostałoby 87.187,93 zł. Nadto złożono historię spłaty kredytu również potwierdzoną za zgodność z oryginałem (k.381-384). Wynika z niej, że wpłaty nie zawsze dokonywane były terminowo i nie zawsze w pełnej wysokości.

W aktach znajduje się porozumienie o restrukturyzacji zawarte 7.09.2011r., potwierdzone za zgodność z odpisem, na mocy którego strony oświadczyły, że S. K. posiada w Banku zadłużenie z tytułu w/w umowy Obrotowego kredytu firmowego nr BL (...), które na dzień 19.08.2011r. wynosi łącznie 93.184,25 zł w tym 89593,78 zł tytułem kapitału kredytu, 2871,25 zł tytułem wymagalnych odsetek, 419,22 zł odsetki wymagalne od zapadalności ostatniej spłaty, 300 zł prowizje, opłaty i inne koszty z umowy. Kredytobiorca uznał w/w roszczenia banku co do zasady i co do wysokości. Bank postanowił zrestrukturyzować w/w zadłużenie a dłużnik zobowiązał się zabezpieczyć spłatę zadłużenia w formie hipoteki umownej na trzecim miejscu do kwoty 187.000 zł na nieruchomości położonej w Z. przy ul. (...) (k.121-125). Powódka I. K. jako żona dłużnika wyraziła pisemną zgodę na warunki spłaty zadłużenia opisane w w/w porozumieniu oraz oświadczyła, że znane są jej postanowienia tego porozumienia (k.125). Powodowie, nie kwestionowali podpisów złożonych pod tym porozumieniem i oświadczeniem.

Na k.385 znajduje się potwierdzony za zgodność z oryginałem harmonogram spłat do umowy Porozumienie o restrukturyzacji kredytu udzielonego na podstawie umowy obrotowego kredytu firmowego nr (...), wskazujące wysokość raty, datę płatności, kwotę kapitału i odsetek (k.385). Wynika z niego, że na dzień 3.11.2011r. do spłaty pozostawał kapitał w kwocie 93.007,71 zł.

Na k. 386 załączona jest historia spłaty kredytu do w/w Porozumienia o restrukturyzacji potwierdzona za zgodność z oryginałem (k.386). Wynika z niej, że dłużnik dokonywał spłat aż do 18.07.2012r. Dłużnik zmarł 26.08.2012r. w związku z tym umowa kredytu zgodnie z zapisem regulaminu uległa rozwiązaniu z dniem 26.08.2012r. Na dzień 3.08.2012r. kwota kapitału do spłaty przy spłacie w terminach i w pełnej wysokości zgodnie z harmonogramem wynosiłaby 88.205,44 zł (k.385). Spłaty przypadającej na 3.08.2012r. w kwocie 2.145,32 zł. dłużnik nie dokonał. (k.385 i 386). Dłużnik spłacił tytułem kapitału do 18.07.2012r. w sumie 3.868,27 zł (k.386) a miał spłacić 4,802,27 zł. a więc spłacił o 934 zł. mniej. Tytułem odsetek spłacił 10.800,24 zł. a miał spłacić 12.011,56 zł. a więc spłacił o 1211,32 zł. mniej.

Bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) z dnia 25.05.2015r. opiewa na kwotę 91.474,21 zł tytułem należności głównej i kwotę 10.222,55 zł tytułem odsetek ustawowych naliczonych od 29.01.2013r. do 25.05.2015r. (k.12). Na kwotę należności głównej składają się zarówno kapitał w kwocie 89.139,44 zł. jak i odsetki niewiszczone za okres do 3.08.2012r. w kwocie 1211,32 zł. oraz odsetki za okres do 29.01.2013r.

W orzecznictwie SN wyrażono pogląd, że Bank jest uprawniony do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego przeciwko spadkobiercom dłużnika będącego osobą wymienioną w art. 97 ust. 1 ustawy Prawo bankowe – uchwała SN III CZP 18/10 z 7.05.2010r., postanowienie SN z 10.10.2014r. III CZP 72/14.

W dniu 27.11.2015r. weszła w życie ustawa z dnia 25.09.2015r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw, która uchyliła między innymi art. 97 i art. 96 Prawa bankowego, przez co z porządku prawnego usunięto instytucję bankowego tytułu egzekucyjnego. Art. 11 ust. 3 tej ustawy stanowi, że bankowy tytuł egzekucyjny, któremu

nadano klauzulę wykonalności na podstawie przepisów dotychczasowych, zachowuje moc tytułu wykonawczego także po wejściu w życie niniejszej ustawy.

Przedmiotowemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nadano klauzulę wykonalności 17.08.2015r. a więc przed wejściem w życie ustawy z dnia 25.09.2015r. przez co tytuł ten zachował moc tytułu wykonawczego. Zarzut wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego przeciwko spadkobiercom kredytobiorcy z naruszeniem art. 96 ust. 1 i 2 Prawa bankowego nie jest zasadny.

Wierzytelność objęta przedmiotowym tytułem nie uległa przedawnieniu. Wniosek o wszczęcie egzekucji na podstawie tego tytułu wykonawczego złożony został 7.04.2016r. Egzekucja toczy się. Zaległości, które powstały przed wydaniem tytułu wykonawczego z 25.05.2015r. były wymagalne 3.08.2012r (co wynika z harmonogramu spłat k.385 i historii spłat k.386). Zatem do chwili wydania bankowego tytułu wykonawczego nie upłynęły 3 lata.

Nie można podzielić twierdzeń strony powodowej, że pozwany nie wykazał przejęcia spornej wierzytelności. 31.10.2018r. nastąpiło przejście przez Bank (...) S.A. podstawowej działalności (...) Bank (...) S.A. na podstawie art. 529 par. 1 pkt 4 k.s.h. poprzez przeniesienie na Bank przejmujący części majątku (...) Bank (...) S.A. w formie zorganizowanej części przedsiębiorstwa banku. Wobec powyższego Bank (...) S.A. wstąpił z dniem połączenia w prawa i obowiązki (...) Bank (...) S.A. wynikające z umowy obrotowego kredytu firmowego nr (...) z dnia 4 lipca 2007r. zmienionej porozumieniem z 25.08.2011r. Na stronie 17 tabeli 1A załącznika nr 1 została wymieniona w/w umowa. Bank (...) S.A. zmienił nazwę na (...) Bank (...) S.A., co wynika z odpisu z KRS.

W ocenie Sądu Apelacyjnego pozwany udowodnił zarówno, że zawarł z dłużnikiem umowę Obrotowego kredytu firmowego (...) jak i Porozumienie o restrukturyzacji kredytu. W świetle historii spłaty kredytu potwierdzonej za zgodność z oryginałem (k.386), dłużnik przystąpił do spłaty zgodnie z harmonogramem spłat ustalonym dla tego porozumienia (k.385), nie ma zatem wątpliwości, że porozumienie weszło w życie. Wysokość zadłużenia wynika wprost z porównania harmonogramu spłat i historii spłaty. Nie ma podstaw do przyjęcia, że kwota wskazana w bankowym tytule egzekucyjnym nie poddaje się weryfikacji oraz, że nie została udowodniona jej wysokość.

Wskazać należy również, że dłużnik w porozumieniu o restrukturyzacji kredytu uznał wysokość wierzytelności banku. Uznanie to nie zostało przez powodów podważone. Kwota zadłużenia S. K. z umowy obrotowego kredytu firmowego znajduje potwierdzenie w potwierdzonym za zgodność z oryginałem harmonogramie spłat (k.379) i potwierdzonej za zgodność z oryginałem historii spłaty kredytu. Skoro kredytobiorca uznał kwotę zadłużenia wskazaną w porozumieniu a następnie przystąpił do jej spłaty na warunkach wskazanych w porozumieniu, to brak jest podstaw do przyjęcia, że wysokość tej kwoty została wadliwie wyliczona. Oświadczenie kredytobiorcy zawarte w porozumieniu jako uznanie właściwe stworzyło nowy stan prawny między stronami i jedynie pod kątem tego oświadczenia ocenić należało istnienie, wysokość i wymagalność roszczenia objętego tytułem wykonawczym. Powodowie w żaden sposób nie podważyli złożonego przez S. K. oświadczenia o uznaniu długu. Nie powołali się na żadne wady oświadczenia woli ani na dowody, które mogłyby poddać w wątpliwość wysokość wierzytelności objętej uznaniem. Nie wykazali, że kredytobiorca spłacił kredyt w większym zakresie. Nie ulega też wątpliwości, że I. K., żona kredytobiorcy, znała treść porozumienia i harmonogramu spłat. Bezsporne jest, że wierzytelność została zabezpieczona hipoteką na nieruchomości dłużnika i jego żony, hipoteka wpisana została w KW (...)10.2011r.

Zgodnie z art. 129 par. 2 k.p.c. zamiast oryginału dokumentu strona może złożyć jego odpis, jeżeli jego zgodność z oryginałem została poświadczona przez notariusza albo występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub radcą Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej. Warunkiem dopuszczalności poświadczenia zgodności dokumentu z oryginałem jest występowanie tej osoby w charakterze pełnomocnika strony w danej sprawie. W sprawie niniejszej pełnomocnik pozwanego radca prawny, poświadczyl za zgodność z oryginałem kopie dokumentów, które zostały omówione wyżej. Spełnione zostały zatem wymogi art. 129 par. 2 k.p.c.

Jeżeli jest to uzasadnione okolicznościami sprawy, sąd na wniosek strony albo z urzędu zażąda od strony składającej odpis dokumentu przedłożenia oryginału tego dokumentu (art. 129 § 4). Okolicznościami uzasadniającymi żądanie

złożenia oryginału dokumentu przez stronę będą w szczególności powzięta przez sąd wątpliwość co do jego autentyczności bądź zgłoszenie przez przeciwnika strony takiego umotywowanego zarzutu.

Powodowie zażądali aby pozwany złożył oryginały dokumentów załączonych do jego pism (k.344), wskazując, że k.p.c. nie zna formy poświadczenia za zgodność z odpisem, jednak nie podnieśli żadnych twierdzeń, które mogłyby wzbudzić wątpliwości sądu co do treści złożonych przez pozwanego kserokopii pod kątem ich zgodności z oryginałem. Po złożeniu przez pozwanego kserokopii poświadczonych za zgodność z oryginałem, powodowie w dalszym ciągu żądali złożenia oryginałów i nie podnieśli żadnych zarzutów merytorycznych (k.510-511).

Obowiązek złożenia w sądzie oryginału dokumentu powstaje automatycznie z chwilą zgłoszenia przez stronę przeciwną takiego żądania, a więc bez potrzeby wydawania przez sąd jakichkolwiek rozstrzygnięć w tym przedmiocie. Pozwany powinien zatem złożyć oryginały dokumentów, na które się powoływał ale komentowany artykuł nie określa *expressis verbis* sankcji za niepodporządkowanie się żądaniu przeciwnika. Zaniechanie obowiązku wynikającego z tego przepisu podlega ocenie przez pryzmat art. 233 § 2. Sąd powinien zatem ocenić, jakie znaczenie należy nadać odmowie przedstawienia przez stronę dowodu, uwzględniając również dyrektywy wynikające z art. 3.k.p.c.

Z zaniechaniem złożenia oryginału dokumentu nie można automatycznie wiązać utraty przez odpis dokumentu waloru dokumentu i dowodu w sprawie. Od momentu zaopatrzenia kserokopii w oświadczenie o jej zgodności z oryginałem kserokopia jest dokumentem świadczącym o istnieniu oryginału o treści i formie w niej odwzorowanej (wyrok SN z 20.01.2010 r., III CSK 119/09, LEX nr 852564).

W ocenie Sądu Apelacyjnego treść kserokopii poświadczonych za zgodność przez radcę prawnego reprezentującego pozwanego nie budzi wątpliwości co do ich zgodności z oryginałem.

Wobec nie podniesienia przez powodów żadnych zarzutów merytorycznych ani dowodów podważających wiarygodność kserokopii poświadczonych za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika pozwanego, a także bezspornych okoliczności sprawy, w tym faktu, że powódka I. K. zna treść oryginałów, co wynika z faktu, że pod umowę obrotowego kredytu firmowego złożyła oświadczenie, iż znane są jej postanowienia tej umowy oraz, że wyraża zgodę na zaciągnięcie w/w zobowiązania (k.371) a pod porozumieniem o restrukturyzacji podpisała zgodę na zasady spłaty zadłużenia określone w tym porozumieniu jednocześnie oświadczając, że znane są jej postanowienia przedmiotowego porozumienia (k.125), oraz faktu, iż w księdze wieczystej, którą objęta jest nieruchomość dłużnika i powódki dokonano wpisu hipoteki zabezpieczającej wierzytelność wynikającą z porozumienia o restrukturyzacji, nie ma podstaw do przyjęcia, że złożone do akt kserokopie poświadczone za zgodność przez profesjonalnego pełnomocnika pozwanego, pozbawione są waloru dowodowego i, że nie mogą stanowić podstawy ustaleń faktycznych. Dlatego, Sąd Apelacyjny uczynił je podstawą w/w ustaleń faktycznych przydając im walor wiarygodności.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny uznał, że brak jest podstaw do pozbawienia w/w tytułu wykonawczego wykonalności, dlatego na podstawie art. 386 par. 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że powództwo oddalił i na zasadzie art. 98 par. 1 i 3 k.p.c. obciążył powodów obowiązkiem zwrotu kosztów procesu tak za I jak i za II instancję.

SSA Ewa Kaniok